

26.3.2018

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausunto ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta

A-Katsastus Group haluaa kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

1. Toimilupasääntely ja toimilupajaottelu

A-Katsastus kannattaa säädösten sujuvoittamista ja sääntelyn keventämistä sekä pitää nyt ehdotettuja muutoksia toimilupasääntelyyn ja toimilupajaotteluun perusteltuina.

Ehdotuksessa on kuitenkin muutamia asioita, joiden osalta A-Katsastus toivoo muutoksia jatkovalmistelussa.

Trafi antoi vuonna 2014 lainsäädäntömuutoksen yhteydessä määräyksen tila- ja laitevaatimuksista. Määräykseen liittyy siirtymäsäännös, joka päättyy 1.7.2019. Nyt ehdotettu muutos tulisi voimaan 1.11.2019 ja poistaisi osan Trafin nykyisistä vaatimuksista. Jotta yritysten ei tarvitsisi hankkia laitteita neljää kuukautta varten, olisi hyvä synkronoida näiden säädösten voimaantulo. Lisäksi on hyvä huomioida, että Trafi on parhaillaan uudistamassa tila- ja laitevaatimusta, eikä tässä työssä ole huomioitu nyt ministeriön ehdottamia muutoksia.

Samalla A-Katsastus haluaa korostaa ehdotuksessa mainittua ongelmaa liittyen yrityskohtaiseen toimilupaan. Mahdollisessa sanktiointitilanteessa yrityksen, jolla on useampia toimipaikkoja, laatuongelma yhdellä toimipaikalla voisi johtaa yrityksen kaikkien asemien sulkemiseen, vaikka toiminta muilla toimipaikoilla olisi erittäin laadukasta. Tämä voisi johtaa tilanteeseen, jossa useamman toimipaikan omaava yritys perustaisi riskien pienentämiseksi jokaiselle toimipaikalle erillisen yhtiön. Tämä ei ole kenenkään kannalta toivottava ratkaisu, eikä tue sääntelyn keventymistä.

2. Katsastustoiminnan laatu ja valvonta

Ministeriö on ehdotuksessa päätenyt testiautotoiminnan ja välittömästi katsastuksen jälkeen suoritettujen uudelleentarkastusten perusteella siihen, että merkittävä osa vioista jää katsastuksessa havaitsematta.

A-Katsastus pitää johtopäätöstä osin virheellisenä. Ensinnäkin testiauto toiminnassa ja uudelleentarkastuksissa on vuosina 2011 – 2017 tarkastettu kaikkiaan 724 ajoneuvoa (724 suoritettua katsastusta). Samana aikana, vuosien 2011-2017 kuluessa on tehty kaikkiaan n. 20 miljoonaa katsastusta. Ministeriön käyttämä otanta katsastuksista on siis 0,004 % tai 0,04 promillea. A-Katsastuksen näkemyksen mukaan tällaisen otannan perusteella ei voida tehdä minkäänlaisia johtopäätöksiä koko katsastusalan laadusta.

Lisäksi on huomioitava, että testiautoissa on tehtyjä vikoja, ei autoihin luontaisesti syntyviä vikoja. Uudelleentarkastuksissa taas tehdään A-Katsastuksen tietojen mukaan ennakkovalikointia, jolloin tarkastukseen valitaan autoja, joissa todennäköisemmin on vikoja. Tämä siis sen lisäksi, että uudelleentarkastukset kohdentuvat niihin asemiin, joissa laatuongelmia arvioidaan jo etukäteen olevan.

A-Katsastus korostaa, että katsastusten laatu vaatii jatkuvaa huomiointia ja myös parantamista, mutta mistään suuresta laatuongelmasta ei voida puhua. Yleisellä tasolla Suomessa katsastuksessa havaittujen vikojen määrä ja myös hylkäysprosentti on EU-maiden suurimpia, joka osaltaan kertoo katsastuksen laadun hyvästä tasosta. Myös teknisten vikojen osuus onnettomuuksissa on nykyisellään alhainen, joka vahvistaa johtopäätöstä katsastuksen hyvästä laadusta.

A-Katsastuksen näkemyksen mukaan nykyisen sanktiomenettelyjen kiristämiseksi ei ole tarvetta.

Sanktioinnin kiristämisen sijaan A-Katsastus toivoisi katsastajien koulutuksen kehittämistä. Tällä hetkellä esimerkiksi uuden teknologian hyödyntäminen koulutuksessa ei ole mahdollista. Hyvänä esimerkkinä tästä on katsastajien vuotuinen täydennyskoulutus, jota saa järjestää vain luokkamuotoisena seitsemän tunnin luentona.

A-Katsastus ehdottaa, että katsastajien koulutuksessa mahdollistettaisiin koulutuksen ajasta ja paikasta riippumattomuus sekä se, että koulutus voitaisiin räätälöidä kunkin jo olemassa olevan osaamisen perusteella. Tämä edellyttäisi muutosta Liikenne- ja viestintäministeriön asetukseen ajoneuvojen katsastushenkilöstön jatkokoulutuksesta ja muusta ammattitaidosta. Kehitystyö voitaisiin tehdä katsastusalan ja Trafín yhteistyönä.

Petri Haikola

Hannu Pellikka

Toimitusjohtaja

Tekninen johtaja

A-Katsastus Oy

A-Katsastus Group Oy